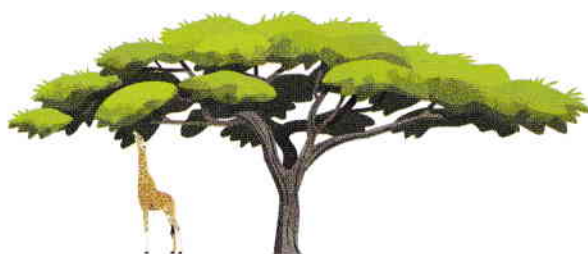

Minuni ALE Naturii

Scrisă de Ben Hoare

*Ilustrată de Angela Rizza
și Daniel Long*

Cuprins

 Roci și minerale4	 Orhidee.....76	 Scoică gigant..... 148
 Aur.....6	 Iris.....78	 Melc..... 150
 Trandafir al deșertului.....8	 Dragonier.....80	 Nautil..... 152
 Malahit.....10	 Cocotier.....82	 Tarantulă..... 154
 Fluorină.....12	 Arborele călătorului.....84	 Milipede..... 156
 Opal.....14	 Bromelie.....86	 Homar..... 158
 Peruza.....16	 Papirus.....88	 Bondar..... 160
 Pirită.....18	 Bambus.....90	 Arici de mare..... 162
 Corindon.....20	 Mac.....92	 Rechin-balenă..... 164
 Piatră ponce.....22	 Protea.....94	 Pește-balon..... 166
 Gresie.....24	 <i>Sempervivum</i>96	 Triton..... 168
 Marmură.....26	 Acacia.....98	 Broască..... 170
 Fosile.....28	 Trandafir.....100	 Terapin..... 172
 Chihlimbar.....30	 Smochin.....102	 Șopârle..... 174
Viață microscopică32	 Urzică.....104	 Șarpe cu clopoței..... 176
 Coccolitofore.....34	 Mangrovă.....106	 Gavial..... 178
 <i>Laminaria</i> (kelp).....36	 Floarea pasiunii.....108	 Cazuar..... 180
 Diatomee.....38	 <i>Rafflesia arnoldii</i>110	 Rațe..... 182
 Vietăți noctiluce.....40	 Eucalipt.....112	 Porumbei..... 184
 Radiolari.....42	 Arțar.....114	 Stârc..... 186
 Foraminifere.....44	 Baobab.....116	 Acvilă..... 188
 Alge verzi.....46	 Roua cerului.....118	 Ciocănitoare..... 190
 Amibe.....48	 Plantă-urcior.....120	 Pasăre-țesător..... 192
 Ciuperci otrăvitoare.....50	 Tufiș rostogolitor.....122	 Echidnă..... 194
 Licheni.....52	 Piatră vie.....124	 Wombat..... 196
 Tardigrade (urși de apă).....54	 Cactus.....126	 Tatu..... 198
 Copepode.....56	 Plantă-stafie.....128	 Lamantin..... 200
Plante58	 Floarea-soarelui.....130	 Cimpanzeu..... 202
 Hepaticae.....60	 Păpădie.....132	 Liliac..... 204
 <i>Selaginella</i>62	 Scai vânăt.....134	 Jaguar..... 206
 Ferigă.....64	Animale136	 Urs brun..... 208
 Ginkgo.....66	 Bureți.....138	 Tapir..... 210
 Sequoia gigant.....68	 Corali.....140	 Antilopă saiga..... 212
 Nufăr.....70	 Galeră portugheză.....142	 Glossar..... 214
Magnolie.....72	Viermi plăți.....144	Ghid ilustrat..... 216
Crin.....74	Viermi inelați.....146	Mușumiri..... 224

Elemente

Sunt substanțele de bază din care este alcătuit totul. Pot fi solide, lichide sau gazoase și își pot schimba starea.

Fosile

Sunt roci alcătuite din rămășițe întărite de animale sau plante moarte. Urme de pași, vizuini și chiar excremente se pot și ele fosiliza,

Roci și minerale

Planeta noastră este un glob uriaș alcătuit din multe ingrediente diferite. Cele mai simple sunt elemente, precum fier sau oxigen. Dacă elementele formează un material solid când se combină, acesta se numește mineral. Când două sau mai multe minerale se combină, formează o rocă. Uneori scoatem la lumină roci și minerale subterane pentru a face obiecte sau pentru a le tăia și șlefui în gеме strălucitoare. Acest capitol te poartă de la elemente de bază la minerale – aranjate în funcție de rezistența lor – până la roci și, într-un final, la fosile.

Roci

Rocile sunt alcătuite în principal din minerale. Noi le organizăm în grupuri, în funcție de cum s-au format. Rocile magmatice se formează prin răcirea rocilor lichide, fierbinți, adesea provenite din vulcani. Cele sedimentare se formează prin contopirea altor tipuri de rocă, iar rocile metamorfice sunt create când alte roci sunt încălzite și presate.

Magmatice**Sedimentare****Metamorfice**

Există circa 5 000 de tipuri de minerale pe Pământ, iar multe sunt alcătuite din cristale strălucitoare. Duritatea lor se măsoară pe scara Mohs – cele mai moi și mai ușor de zgâriat au indicele 1, cele mai dure și mai greu de zgâriat, 10.

10. Diamant

9. Corindon

8. Topaz

7. Cuarț

6. Feldspat

5. Apatit

4. Fluorină

3. Calcit

2. Ghips

1. Talc

Aur

Cea mai mare parte a aurului descoperit aproape de suprafața Pământului provine din meteoriti care au căzut pe planeta noastră.

Dacă observi un punct strălucitor pe fundul unui râu, s-ar putea să fie aur. Acesta este un element neobișnuit, fiindcă poate fi găsit ca bucăți solide, nu în compoziția altor roci. Se formează fie ca fulgi delicați, fie ca pepite ce ajung adesea în pâraie.

De-a lungul istoriei, oamenii și-au dorit să dețină acest metal prețios. Pentru incașii din America de Sud, aurul era transpirația zeului soare Inti. În anii 1800, aproape 300 000 de oameni s-au avântat spre California, SUA, în căutarea aurului în cursurile râurilor. Doar câțiva au descoperit suficient cât să devină bogați în timpul „goanei după aur”.

*O varietate de ghips numită selenit poate forma
cristale uriașe, de până la 12 metri lungime.*

Trandafir al deșertului

Dacă ai transforma prin magie un trandafir într-o rocă, probabil că ar arăta astfel. Totuși, acest obiect nu are nimic de-a face cu magia. Când un lac sărat seacă într-un loc uscat, poate lăsa în urmă bucăți de ghips. Granule de sare se amestecă cu ghipsul și, pe măsură ce căldura Soarelui întărește amestecul, se formează mănunchiuri de „petale” curbate – un trandafir al deșertului. Mai mulți trandafiri ai deșertului pot apărea în același loc, formând un buchet frumos.

Ghipsul este un mineral foarte comun și util. Este amestecat cu apă pentru a forma ipsos, transformat apoi în panouri folosite ca pereți pentru clădiri. Și doctorii folosesc ipsos pentru a crea mulajul de susținere a membrilor rupte.

*Acum 5 000 de ani, vechii egipteni pisau
bucăți de malahit pentru a face vopsea verde.*

Malahit

Poți ghici ce metal se află în malahit? Poate părea ciudat întrucât malahitul este verde aprins, însă conține mult cupru maro. Malahitul se formează adesea în straturi, de unde și aspectul striat, și este folosit ca piatră prețioasă.

În anii 1800, bucăți uriașe de malahit au fost descoperite în Rusia – unele cântăreau cât cinci elefanți! Părți din ele decorează „Camera de Malahit” din Palatul de Iarnă din Sankt-Petersburg. Azi, unul dintre cele mai faimoase obiecte din acest mineral este trofeul acordat câștigătorilor Campionatului Mondial de Fotbal, care are fâșii de malahit în jurul bazei.

LIBRIS

We know
books

